

نشست «دولت چهاردهم و شبکه ملی تنظیم گری» | ص ۱۸

از سلسله نشست‌های برای ایران در معاونت راهبردی ریاست جمهوری برگزار شد.

رونمایی از کتاب
«مبانی شبکه‌های
تنظیم گری؛ ضرورت‌ها،
کارکردها و ابزارها» | ص ۱۹

جایزه فناوری و حکمرانی روستا آزاد:
جایزه‌ای برای ارتقای کیفیت
حکمرانی ایرانی | ص ۴۰

چهارده سیاست برای
گره گشایی از دولت چهاردهم
رونمایی از بسته سیاستی «چهارده سیاست برای
دولت چهاردهم» | ص ۱۲

- ✓ نشست انقلاب رنگی بنگلادش؛ ارزیابی چند وجهی
- ✓ نشست غرب آسیا-شرق آسیا، شباهت‌ها و منافع مشترک
- ✓ نشست منطقه در شوک نظم جدید منطقه‌ای؟ ریشه‌ها و چشم‌انداز پیش‌رو
- ✓ نشست روابط دوجانبه ایران و هند

فهرست

مقدمه

- آغازی دوباره در عصر جدید ایران | ۸

اثر بخشی سیاستی

- چهارده سیاست برای گره گشایی از دولت | ۱۲
- طرح‌های راهبردی برای رئیس جمهور | ۱۴

رویداد و جلسات

- نشست «دولت چهاردهم و شبکه ملی تنظیم‌گری» | ۱۸
- رونمایی از کتاب «مبانی شبکه‌های تنظیم‌گری» | ۱۹
- نشست «دولت چهاردهم و چالش‌های حکمرانی» | ۲۱
- حکمرانی صنعت؛ نگاهی به واقعیت‌ها | ۲۲
- سلسله نشست‌های شبکه تنظیم‌گران ایران | ۲۳
- از صندوق رای تا صندلی مدیریت سیاسی | ۲۴
- نبرد روایت‌ها | ۲۵

بین الملل

- نشست انقلاب رنگی بنگلادش؛ ارزیابی چند وجهی | ۲۸
- نشست غرب آسیا-شرق آسیا، شباهت‌ها و منافع مشترک | ۳۰
- نشست منطقه در شوک نظم جدید منطقه‌ای؟ ریشه‌ها و چشم‌انداز پیش‌رو | ۳۲
- نشست روابط دوجانبه ایران و هند | ۳۴
- تحولات غزه و تغییر نظام محاسباتی ایران | ۳۶
- انتصاب مشاور اندیشکده حکمرانی شریف به عنوان دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو | ۳۷

جایزه فناوری و حکمرانی دکتر روستاآزاد

- دیپلماسی نخبگانی در کانون توجه جایزه فناوری و حکمرانی دکتر روستاآزاد
نگاهی به عملکرد دبیرخانه جایزه فناوری و حکمرانی روستاآزاد | ۴۰

انتشارات

- قمار ژئوپلیتیک رژیم صهیونیستی مستلزم مقابله باریک بالا است | علی صالحیان | ۴۴
- بیم و امید به رونق دیپلماسی نخبگانی در دولت چهاردهم | مجید افشانی | ۴۵
- عوامل همگرایی بریکس، مسیر پیش رو | علی صالحیان | ۴۶
- امنیت‌زدگی در برابر سیاست‌زدگی موضوع هسته‌ای ایران | علی صالحیان | ۴۸
- تنظیم بازدارندگی | علی صالحیان | ۴۹
- حرفه و سیاست؛ دو مسیر متفاوت در حکمرانی | عاطفه مرادی اسلامی | ۵۰
- مدل شایستگی مدیران سیاسی در نظام ایران | حدیثه ربیعی | ۵۱
- عدم احیای بازدارندگی هزینه‌ها را برای محور مقاومت افزایش می‌دهد | علی صالحیان | ۵۲
- هفدهمین فصلنامه تنظیم گفتار | ۵۵

اندیشکده حکمرانی شریف

شاخص‌های حکمرانی کشور عزیزمان داشته‌است. در این میان موفقیت نسبی در طرح ایده‌های متعدد نوآورانه سیاستی در سطوح عمومی و نخبگانی جامعه؛ نقش محوری در ارایه و تصویب چندین سند سیاستی، قانونی و مقرراتی ملی در شوراهای عالی، مجلس شورای اسلامی و نهادهای تنظیم‌گر ملی؛ پیش‌رانی چندین تحول ساختاری و نهادی؛ توسعه ارتباطات بین‌المللی نخبگانی و اندیشکده‌ای؛ و مجموعاً الگوسازی و الهام بخشی در توسعه و تکثیر نهادهای مشاوره سیاستی مدرن و نسل جدید اندیشکده‌های دانشگاهی در کشور از جمله اثرات راهبردی تشکیل این مجموعه بوده‌است.

اندیشکده حکمرانی شریف در ادامه سنت ورود دانشگاه صنعتی شریف به عرصه علوم اجتماعی- انسانی که از ابتدای دهه هشتادشمسی آغاز شده بود، در سال ۱۳۹۴ به همت جمعی از اعضای هیأت علمی و دانش‌آموختگان دانشگاه و با محوریت مرحوم دکتر روستا آزاد و حمایت‌های دکتر سهراب‌پور روسای اسبق دانشگاه (بعنوان یک اندیشکده دانشگاهی مستقل) به شماره ثبت ۳۸۳۴۲ و با هدف ایجاد ارتباط بین دانشگاه و عرصه حکمرانی و سیاست‌گذاری عمومی کشور تشکیل گردید. با نگاهی کلی بر قریب هشت سال فعالیت این اندیشکده میتوان اذعان کرد که این نهاد سایر دانشگاه‌های برتر کشور و جهان، سعی در نهادینه سازی مشارکت فعال نخبگان در عرصه سیاست‌گذاری و ارتقای

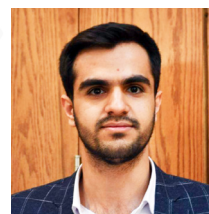

مقدمه

مقدمه

امیر حسین عباسپور
مدیر اندیشکده حکمرانی شریف

آغازی دوباره در عصر جدید ایران

در چند ماه گذشته، اندیشکده با تمرکز ویژه در حوزه مباحث بین الملل و بخصوص بررسی ابعاد جنگ فلسطین با همکاری نهادها و اندیشکده های خارجی، تلاش داشته تا با نظرخواهی جامعه نخبگانی مرتبط، نقش ترویجی و مشاوره ای خود نسبت به نهادهای تصمیم گیر را به خوبی ایفا کند.

همچنین با شروع به کار دولت چهارم و تلاش اندیشکده حکمرانی شریف برای انتقال اصلی ترین ایده ها و راهبردهای پیشنهادی به دولت دکتر پزشکیان، فصل جدیدی در تعاملات و نقش اثربخش اندیشکده در کشور ایجاد شده است.

در برنامه پیشرو تلاش داشتیم تا مهم ترین رخدادهای اثربخشی های اندیشکده از ابتدای تابستان تا پایان مهرماه را به سمع و نظر سیاست پژوهان و مخاطبین اندیشکده حکمرانی شریف برسانیم.

پس از وقفه ای کوتاه و همراه با تحولات عدیده کشور و جهان در طی ماه های گذشته، انتشار خبرنامه اندیشکده حکمرانی شریف از سر گرفته شده و امید است فصلی نو در ارتباط با مخاطبین و علاقه مندان خود رقم بزند.

تغییرات مهم در ساختار دولت و همچنین رخدادهای بین المللی از جمله جنگ لبنان و فلسطین و شهادت فرماندهان ارشد مقاومت، انتخابات ایالات متحده، تجاوز به خاک جمهوری اسلامی ایران توسط رژیم اشغالگر اسرائیل و... عرصه حکمرانی ایران را دستخوش تصمیمات و اقتضاعات جدیدی قرار داده است.

با این وجود، ما در اندیشکده حکمرانی شریف در تلاشیم تا ضمن درک و به روز بودن نسبت به شرایط کنونی، توصیه های بهنگام به سیاست گذاران نسبت به تحولات سیاسی و اجتماعی کشور در حوزه های تخصصی اندیشکده با دانش انباشته قبلی نیز داشته باشیم.

اثر بخشی سیاستی

چهارده سیاست برای گره گشایی از دولت چهاردهم

انتشار بسته سیاستی «چهارده سیاست برای دولت چهاردهم»

■ بسته «سیاستی چهارده سیاست برای دولت چهاردهم»، به هیچ وجه نسخه ای برای حل همه بحران های کشور توسط دولت چهاردهم نیست. اما رویکرد «اصلاحات نهادی» حاکم بر توصیه های این مجموعه سیاستی می تواند در صورت توجه شخص ریاست محترم جمهور، کمک شایانی به تسهیل و «تقویت نهادی مرکزیت دولت» و مقدمه ای برای ظرفیت سازی و توانمندسازی ماشین اجرایی کشور برای درگیری مؤثر با ابرچالش های پیش روی دولت چهاردهم باشد.

■ بسته ی سیاستی «چهارده سیاست برای دولت چهاردهم» را می توانید از [اینجا](#) دانلود کنید.

■ در تاریخ ۲۰ شهریور در طی جلسه ای با دکتر محمدجواد ظریف، معاون راهبردی رئیس جمهور، ضمن معرفی اندیشکده حکمرانی شریف و گفت و گو پیرامون فعالیت های اندیشکده و مسائل حکمرانی کشور، بسته ی «سیاستی چهارده سیاست برای دولت چهاردهم» تقدیم ایشان شد و در قالب نامه رسمی از سمت معاونت راهبردی ریاست جمهوری برای مقامات و نهادهای مرتبط ارسال گردید.

■ این بسته در سه فصل سیاست های فرادولت، سیاست های مرکزیت دولت و سیاست های بخشی به موضوعات مهم حکمرانی کشور از جمله اعتماد سیاستی به دولت، نظام ملی تنظیم گری، بن بست های تصمیم گیری راهبردی در کشور، تربیت مدیران سیاسی، ناترازی انرژی و مسائل حکمرانی فضای مجازی پرداخته است. در واقع این سیاست نامه شامل پیشنهادات راهبردی اندیشکده حکمرانی شریف به دولت چهاردهم در حوزه های تخصصی است که در طی سالیان اخیر در اندیشکده بررسی شده است.

چهارده سیاست برای گره‌گشایی از دولت چهاردهم | اندیشکده حکمرانی شریف

طرح‌های راهبردی برای رئیس جمهور

امید است همکاری‌ها و تعاملات دولت و دانشگاه‌های برتر کشور و سایر جوامع، نخبگانی زمینه‌ساز ارتقای کیفیت حکمرانی در کشور عزیزمان و بهبود خدمت‌رسانی نهادهای عمومی به مردم عزیز و وفادار ایران اسلامی باشد.

■ رئیس اسبق مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری از اندیشکده حکمرانی شریف تقدیر کرد.

■ در متن تقدیرنامه آمده است:

دانشگاه‌های نوین در مفهوم توسعه یافته خود علاوه بر ارتباط با صنعت، ارتقای اثرگذاری اجتماعی و سیاستی بر جامعه را هدف گرفته‌اند. مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری بعنوان نهاد اصلی تولید فکر راهبردی در مرکزیت، دولت، تشکر و قدردانی خود را از همکاری و نقش مؤثر اندیشکده حکمرانی شریف بعنوان موسسه وابسته به آن دانشگاه محترم در انجام طرح‌های راهبردی زیر ابراز می‌دارد:

(۱) همکاری در تشکیل و راهبری شبکه تنظیم‌گری ایران

(۲) طراحی مدل شایستگی مدیران سیاسی کشور

(۳) مفهوم‌پردازی و سنجش مدل اعتماد سیاستی به دولت

(۴) تدوین مدل حکمرانی چند سطحی جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۷۳۴۴۶
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۵/۰۹
ساعت: ۱۱:۰۷
طبقه بندی:
فوریت:

مرکز بررسی های استراتژیک

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر موسوی
رئیس محترم دانشگاه صنعتی شریف

با سلام و احترام

دانشگاه های نوین در مفهوم توسعه یافته خود، علاوه بر ارتباط با صنعت، ارتقای اثرگذاری اجتماعی و سیاستی بر جامعه را هدف گرفته اند. مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری بعنوان نهاد اصلی تولید فکر راهبردی در مرکزیت دولت، تشکر و قدردانی خود را از همکاری و نقش مؤثر اندیشکده حکمرانی شریف بعنوان موسسه وابسته به آن دانشگاه محترم، در انجام طرح های راهبردی زیر ابراز می دارد:

- ۱) همکاری در تشکیل و راهبری شبکه تنظیم گری ایران
- ۲) طراحی مدل شایستگی مدیران سیاسی کشور
- ۳) مفهوم پردازی و سنجش مدل اعتماد سیاستی به دولت
- ۴) تدوین مدل حکمرانی چند سطحی جمهوری اسلامی ایران

امید است همکاری ها و تعاملات دولت و دانشگاه های برتر کشور و سایر جوامع نخبگانی، زمینه ساز ارتقای کیفیت حکمرانی در کشور عزیزمان و بهبود خدمت رسانی نهادهای عمومی به مردم عزیز و وفادار ایران اسلامی باشد.

مصطفی زمانیان

رئیس مرکز

رونوشت:

- اندیشکده حکمرانی شریف جهت تشکر و اطلاع.

تهران، خیابان پاستور شرقی، کوچه شهید گل آبادی، شماره ۵۲، صندوق پستی: ۱۳۱۶۵/۲۱۸، تلفن: ۶۴۴۵۳۰۲۶-۹، نمابر: ۶۶۴۰۲۸۱۶

رویداد و جلسات

دولت چهاردهم و شبکه ملی تنظیم گری

یک نگرش میانه و اعتدالی است. در همین راستا، قانون جامع تنظیم گری باید نوشته شود و زحمت نوشتن آن برعهده‌ی خود سیاست‌نامه‌نویس این طرح، یعنی اندیشکده حکمرانی شریف است.

در ادامه دکتر سید محمد صادق امامیان، عضو هیئت علمی دانشگاه امیرکبیر و هم‌بنیان‌گذار اندیشکده حکمرانی شریف بیان داشت: پس از طی مراحل مختلف در سیر تطور تنظیم گری، اکنون در مرحله‌ی نظام تنظیم گری قرار گرفته‌ایم و نیازمند نوعی نگاه سیستماتیک به تنظیم گری و عزم و اراده‌ی دولت مبنی بر پیاده‌سازی واقعی تنظیم گری هستیم.

■ به گزارش روابط عمومی اندیشکده حکمرانی شریف، دومین نشست از سلسله نشست‌های «برای ایران» با موضوع «دولت چهاردهم و شبکه ملی تنظیم گران» با حضور محمد جواد ظریف، معاون راهبردی رئیس جمهو؛ مصطفی زمانیان، رئیس سابق مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری؛ و همچنین محمد صادق امامیان، عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار شد.

دکتر محمد جواد ظریف که عهده‌دار معاونت راهبردی ریاست جمهوری است، در این نشست در مورد شبکه تنظیم گری اینگونه عنوان کرد: اکنون شبکه تنظیم گری در مرحله تکوین خود قرار دارد و معاونت راهبردی آمادگی این را دارد که میزبانی شبکه تنظیم گری در این مرحله باشد. ان شاء الله در مرحله‌ی بعد شبکه تنظیم گری محل بهینه خود را در دولت خواهد یافت؛ در واقع، دولت باید این تصمیم را اتخاذ کند که کدام نهاد اجرایی میزبان شبکه تنظیم گری و پیاده‌سازی سیاست‌های تنظیم گری باشد و به مقرر اصلی آن تبدیل شود. معاون راهبردی رییس جمهور افزود: نگرش دولت آقای پزشکیان به موضوع تنظیم گری،

«دولت چهاردهم و شبکه ملی تنظیم گری» | اندیشکده حکمرانی شریف

وی افزود: مفهوم تنظیم گری در دولت های مختلف تکرار شده است و کاملاً در مسیر وفاق جمعی که شعار این دولت است قرار دارد.

دکتر زهره عالی پور، رییس سازمان خصوصی سازی نیز عنوان داشت: دنیای جدید دنیای سه جانبه گرایی است و علاوه بر دولت و بخش خصوصی، تنظیم گر نیز نقشی اساسی ایفا می کند.

وی افزود: سازمان خصوصی سازی در کنار شبکه تنظیم گری و معاونت راهبردی، خواهد بود و پیگیر اجرایی سازی واقعی تنظیم گری است.

در همین راستا وی افزود: برای پیاده سازی نظام تنظیم گری نیاز است تا دولت چهاردهم تنظیم گری را هم به عنوان گفتمان و هم به عنوان یک سیاست اجرایی برای خود تعریف کند. در ادامه دکتر مصطفی زمانیان، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و رییس سابق مرکز بررسی های استراتژیک گفت:

نپرداختن به تنظیم گری دولت را دچار تباهی می کند و جریان تنظیم گری تحول نسلی و راهبردی در دولت ایجاد خواهد کرد. حرکت به سمت دولت تنظیم گر باید به یک نهضت فراگیر تبدیل شود.

رونمایی از کتاب «مبانی شبکه های تنظیم گری؛

ضرورت ها، کارکردها و ابزارها»

■ در نشست دولت چهاردهم و شبکه ملی تنظیم گران، با حضور دکتر ظریف، معاون راهبردی ریاست جمهوری، تنظیم گران کشور و متخصصین حوزه تنظیم گری کتاب مبانی شبکه های تنظیم گری رونمایی شد.

این کتاب که به سفارش مرکز بررسی های استراتژیک و توسط اندیشکده حکمرانی شریف تدوین شده است، از منظر سیاستی، بر ضرورت تشکیل شبکه های تنظیم گران بخشی و موضوعی و در سطوح ملی و بین المللی تأکید می کند و مدلی تحت عنوان «ضرورت-کارکرد-ابزار» برای

شبکه های تنظیم گری ارائه می کند. کتاب مبانی شبکه های تنظیم گری ضمن مطالعه ای ادبیات این حوزه و شرح مدل مذکور مطالعات تطبیقی بر شبکه های ملی تنظیم گری در کشور انگلیس، برزیل، هند، نروژ، فرانسه و کانادا و همچنین مطالعاتی در زمینه تجربیات شبکه های تنظیم گری بین المللی و منطقه ای ارائه می دهد.

در مراسم رونمایی از این کتاب، دکتر محمد جواد ظریف، معاون راهبردی ریاست جمهوری در باب ادامه ی حیات شبکه تنظیم گران ایران اینگونه عنوان داشت: اکنون شبکه تنظیم گری ایران در مرحله تکوین خود قرار دارد و معاونت راهبردی آمادگی این را دارد که میزبان تنظیم گران در این مرحله باشد. ان شاء الله در مرحله ی بعد شبکه تنظیم گری محل بهینه خود را در دولت خواهد یافت؛ در واقع، دولت باید این تصمیم را اتخاذ کند که کدام نهاد اجرایی میزبان شبکه تنظیم گری و پیاده سازی سیاست های تنظیم گری باشد و به مقرر اصلی آن تبدیل شود.

▪ کتاب «مبانی شبکه‌های تنظیم‌گری» را می‌توانید از [اینجا](#) دانلود کنید.

در ادامه دکتر امامیان، عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر و هم‌بنیان‌گذار اندیشکده حکمرانی شریف؛ با تأکید بر اینکه هدف از شکل‌گیری شبکه تنظیم‌گری، بسترسازی برای تعاملات نهادی، استانداردسازی، توانمندسازی نهادی، به اشتراک‌گذاری تجربیات، ایجاد هماهنگی و رقابت تنظیمی مثبت، جلوگیری از قاعده‌گریزی و کاهش ریسک انحراف تنظیم‌گران است، تصریح کرد: در این زمینه مرکز بررسی‌های استراتژیک می‌تواند نقش مرکز رشد را ایفا کرده و پیشنهاد می‌کنیم که موضوع تنظیم‌گری در گفتمان سیاسی دولت چهاردهم گنجانده شود و در گام بعد از گفتمان به سیاست تبدیل شده و در نهایت یک دستگاه در دولت نیز متولی نهادسازی شبکه ملی تنظیم‌گران شود.

دولت چهاردهم و چالش‌های حکمرانی

نقد و بررسی بسته سیاستی «چهارده سیاست برای دولت چهاردهم»

انقلاب نهادی نه ممکن است نه مطلوب؛ تغییرات نهادی، تدریجی و زمان‌بر هستند. همچنین در مورد ترکیب معاونت راهبردی و معاونت اول متذکر شد: ترکیبی از معاونت راهبردی به مثابه مغز نظری دولت و معاونت اول ریاست جمهوری، به عنوان محور اجرایی دولت، در دولت‌ها لازم و ضروری است.

علی سرزعی، اقتصاددان و معاون اسبق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در مورد رویکرد حاکمیت نسبت به مسائل کشور گفت: حاکمیت باید تصمیم بگیرد که بالاخره چه رویکردی را نسبت به حل مسائل کشور دارد.

رضاردکانیان، استاد دانشگاه صنعتی شریف و وزیر اسبق نیرو و عنوان کرد: با سازوکارهای بخشی نمی‌توان مسائل بین بخشی را حل نمود. تقویت سازوکارهای بین بخشی و ستادی در مرکزیت دولت، ضرورت حیاتی دارد.

همچنین وی در بخش دیگری از سخنانش بیان داشت: مدیریت دانش و تجربه سیاستی و همچنین جلوگیری از انقطاع و گسست سیاستی، یکی از اصلی‌ترین وظایف مرکزیت دولت است.

مصطفی زمانی، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و رئیس سابق مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری عنوان کرد: حل مسائل بخشی، کارویژه وزارتخانه‌هاست، حل مسائل بین بخشی کارویژه هیئت دولت و معاون اول است و حل مسائل و چالش‌های فرابخشی، اصلی‌ترین کارویژه رئیس‌جمهور و دستگاه مرتبط با ریاست‌جمهور است.

محمدرضا جلالی‌پور، نماینده معاونت راهبردی ریاست جمهوری در مورد انقلاب نهادی، بیان کرد:

حکمرانی صنعت؛ نگاهی به واقعیت‌ها

نقد و بررسی کتاب «استیضاح تولید» اثر دکتر سیدرضا فاطمی امین

هم‌کنار یکدیگر قرار گرفتند و وزارت صمت را تشکیل دادند. یکی از بزرگ‌ترین مصائبی که وزارت صمت در بیست سال گذشته با آن مواجه بوده ضعف شدید در نظام منابع انسانی است. وزارت صمت یکی از کم‌امکانات‌ترین وزارتخانه‌ها برای کارمندان است؛ در حالیکه این وزارتخانه متولی حدود ۳۰ درصد اقتصاد کشور است. یکی از نقاط ضعف کتاب این است که در برخی موارد ایده‌ها و دیدگاه‌های شخصی نویسنده، با آمار و اطلاعات واقعی خلط شده است.

مرتضی زمانیان

عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر:

یکی از مسائل وزرا با مجلس شورای اسلامی این است که هر نماینده‌ای از هر کمیسیون غیرمرتبط با حوزه کاری وزارتخانه، می‌تواند وزیر را به چالش بکشد. اعمال برخی محدودیت‌های دست و پاگیر و در تنگنا قرار دادن مدیران ارشد باعث شده که آنها در عرصه تصمیم‌گیری جرئت کافی را نداشته و دست به اقدامات بزرگ نزنند.

■ به گزارش روابط عمومی اندیشکده حکمرانی شریف نشست ۱۲۸ حکمرانی در عمل با حضور دکتر فاطمی امین، وزیر اسبق صمت و دکتر کاکائی، عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت و دکتر مرتضی زمانیان برگزار شد که به نقد کتاب استیضاح تولید و همچنین بررسی ابعاد حکمرانی در بخش صنعت پرداخته شد.

سیدرضا فاطمی امین

وزیر اسبق صنعت معدن و تجارت

باید برای حل مسائل کشور به علم و فناوری حکمرانی مجهز شویم. هدف ما در نگارش کتاب «استیضاح تولید» آشناسدن قشر جوان دانشجوی دغدغه‌مند با فضای واقعی حکمرانی بوده است. اگر بخواهم نام دیگری برای این کتاب انتخاب کنم، نام آن را «حکمرانی به زبان ساده» خواهم گذاشت.

امیرحسین کاکائی

عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت ایران:

یکی از مشکلات وزارت صمت این است که در گذشته، در آن ادغام بخش صنعت و معدن و بازرگانی به معنای واقعی کلمه صورت نگرفت و تنها برخی جزایر جدا از

سلسله نشست های شبکه تنظیمگران ایران

نشست ششم شبکه تنظیمگران ایران

دکتر ذوالفقاری

استاد دانشگاه

در فضای حکمرانی کشور، تداخلات قانونی تنظیمگران بایکدیگر بسیار پررنگ است؛ به عنوان مثال اختیار قیمت گذاری در یک بخش خاص، همزمان به چند نهاد سپرده شده است. چنین مواردی باعث شده است نظام حکمرانی غیرمنسجمی شکل گیرد.

موسی خسروی

مدیرکل حوزه ریاست سازمان هواپیمایی کشوری

شبکه تنظیمگران با فلسفه تسهیل تنظیمگری ضروری است. جایگاه این شبکه باید فراقوه ای باشد تا قابلیت پیگیری چالش های تنظیمگران بانهادهای مختلف نظام حکمرانی مانند قوه قضاییه، مجلس شورای اسلامی، شوراهای عالی و... را داشته باشد.

دکتر عبده تبریزی

استاد اقتصاد دانشگاه صنعتی شریف

شبکه تنظیمگران نیازمند تعریف دقیق تری است و ظرفیت مرکز بررسی های استراتژیک برای آن مناسب به نظر می رسد. با این وجود، در شرایط فعلی کشور، بهتر است اسم سازی های حاشیه ای مثل دولت تنظیم گری یا دولت رفاه برای دولت هانداشته باشیم.

دکتر پورسید آقایی

عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت

اصلاحات تنظیمگری از بالا امکان پذیر نیست؛ شبکه تنظیمگران می تواند در فرهنگ سازی تنظیمگری در بدنه مدیران و سیاست گذاران موثر باشد. خطر تنظیمگری افراطی باید مورد توجه قرار گیرد.

دکتر سرزیم

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

پیچیدگی و سرعت تحولات در اقتصاد و جامعه امروزی، نیازمند دستگاه های مقررات گذار متمرکز و با سرعت تصمیم گیری بالا است. عبور از توکراسی و سیاست زدگی پارلمانی یک ضرورت حکمرانی مدرن است.

از صندوق رأی تا صندلی مدیریت سیاسی

■ دکتر علی سرزعی

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

بعد از انقلاب عرصه سیاسی روز به روز تنگ تر شد تا جایی که گفتیم رئیس جمهور یک شخصیت سیاسی نیست، بلکه یک مدیر اجرایی است. عبارت «من حزبی نیستم» عبارت بدی است؛ یعنی من موضعی ندارم؛ اتفاقاً شما باید موضع داشته باشید. متأسفانه حزبی بودن در جامعه بد جا افتاده است. مجلس پراز آدم‌های غیرسیاسی است که منافع فردی طلب می‌کنند.

■ متن کامل خبر را [اینجا](#) بخوانید است.

■ نشست «از صندوق رأی تا صندلی مدیریت

سیاسی» در راستای پروژه دو ساله اندیشکده حکمرانی شریف حول مسئله «**تربیت نیروی سیاسی و باز تولید نخبگان سیاسی»** با حضور **دکتر علی سرزعی (هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی) و دکتر پرویز امینی (هیئت علمی دانشگاه شاهد)** در تاریخ دوم مرداد ماه ۱۴۰۳ در اندیشکده حکمرانی شریف برگزار شد.

■ دکتر پرویز امینی

عضو هیئت علمی دانشگاه شاهد

کشور در خلاء نیروی سیاسی است. تربیت نیروی سیاسی در کانون امر سیاسی اتفاق می‌افتد؛ چرا که یک فرد در کانون امر سیاسی از آن رمزگشایی می‌کند و منافع و تضادها آشکار می‌شود.

دموکراسی می‌گذارد حاکمیت بهتر شود، الان فرد بهتر شدن را حس نمی‌کند؛ پس با خود می‌گوید برای چه رأی دهد. صندوق امری ذاتی نیست که بتواند اوضاع را بهتر کند.

نبرد روایت‌ها

تأملی بر عملکرد کارزارهای تبلیغاتی در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۳

یک رفتار سیاسی و فرهنگ سیاسی غلطی است که وقتی می‌توانی رای بیاوری که لگدمحکم‌تری به دولت قبل بزنی، برای نفی دولت قبلی باید دوگانه‌سازی بکنی؛ اینجانبی دولت قبلی به علت شهادت شهید رئیسی خیلی نبود و دو قطبی شدید نمی‌شد.

■ متن کامل خبر را [اینجا](#) بخوانید.

■ نشست «بررسی و تجربه نگاری کمپین بیستکال» به عنوان نخستین جلسه از مجموعه نشست‌های «نبرد روایت‌ها: تأملی بر عملکرد کارزارهای تبلیغاتی در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۳» با حضور **حجت الاسلام جولا، مسئول کمپین بیستکال ستاد انتخاباتی دکتر جلیلی،** در اندیشکده حکمرانی شریف در مردادماه برگزار شد.

کمپین بیستکال اپراتور نبود، بلکه مردم بودند که به مردم زنگ می‌زدند؛ این‌ها افراد استخدام شده نیستند.

برآورد ستاد آقای جلیلی این بود که حرف‌های آقای پزشک‌پزیر به نفر به نفر مطابق ذائقه مردم به گوش آن‌ها رسیده است و هر قشری بر اساس جنبه مدنظر خود، سخنان دکتر پزشک‌پزیر را فهم می‌کرد؛ این تاثیر واحدی بود که دکتر جلیلی را هم ستاد دکتر پزشک‌پزیر به مردم معرفی کرده بود.

ما بدنه‌ی اجتماعی داشتیم اما پول نداشتیم که سرمایه‌گذاری در فضای مجازی کنیم. منظور از «ما» در اینجا مشخصاً ستاد طلاب و روحانیت آقای جلیلی در تهران که در دانشگاه‌های شریف و علم و صنعت درس خوانده بودند بود.

بين الملل

انقلاب رنگی بنگلادش؛ ارزیابی چند وجهی

اقیانوس هند باعث شده است که همیشه در مرکز تجارت باشد. وظیفه دولت بنگلادش این است که شرایط را آرام و روحیه ملی را تقویت کند و جامعه را به پیش ببرد.

دکتر شان‌اوز حسین

(استاد دانشکده مطالعات جهان و حکمرانی)

با وجود آنکه در دوران شیخ حسینا کشور در وضعیت اقتصادی خوبی قرار داشت، دولت او محکوم به سلطه گرایی و سرکوب‌گری شد. دولت حسینا بخش اعظم فقر در بنگلادش را ریشه کن کرد؛ در تولید ناخالص داخلی سرانه را افزایش داد، شرایط زنان را بهتر کرد و بنگلادش را به سومین صادرکننده در بخش پوشاک در جهان تبدیل کرد. جامعه بین‌المللی چشم خود را بر علل واقعی سرکوب‌ها، کاهش آزادی‌ها و خشونت‌ها بسته‌اند. براندازی حکومت حسینا نتیجه یک حرکت دانشجویی و تحت تأثیر دخالت‌های خارجی است و پیامی چندجانبه برای هند دارد. دخالت آمریکا در امور داخلی بنگلادش نشان‌دهنده علاقه آمریکا به تسلط استراتژیک بر

■ در نشست مشترک گروه بین‌الملل اندیشکده حکمرانی شریف و دانشگاه IUB با عنوان انقلاب رنگی بنگلادش؛ ارزیابی چند وجهی مطرح شد:

آمریکا به دنبال تسلط استراتژیک بر منطقه، مقابله با تأثیرگذاری چین و تقویت نقش رهبری هند در منطقه است. دولت بنگلادش باید برای ایجاد سرمایه اجتماعی در جهت پایداری شرایط جنوب آسیا در آینده، بر روی جوانان تمرکز کند.

طارق کریم

(سفير اسبق و مدير مركز مطالعات خليج بنگال)

انقلاب‌های متعدد بنگلادش مساله بازتاب تلاش مابرای داشتن جامعه‌ای مستقل و برابر است؛ اما با وجود انقلاب‌های متعدد، بنگلادش هنوز نتوانسته است به دموکراسی برسد. بنگلادش دارای سیاستی شیذوفرنیک است؛ در داخل خود هویت‌های بیگانه‌گرا دارد. موقعیت ژئوپولیتیک بنگلادش در

انقلاب رنگی بنگلادش؛ ارزیابی چند وجهی | اندیشکده حکمرانی شریف

■ دکتر معروفه اختر

(رئیس دانشکده مطالعات جهان و حکمرانی)

باید مشخص کرد که چقدر و تا کجای توان از ظرفیت جوانان و دانشجویان برای ایجاد تغییرات اساسی، تغییر در نهادهای دموکراتیک و نیز برگزاری انتخابات موفق استفاده کرد. بهبود سیستم آموزشی و ساختن زیربنا برای رویارویی با چالش‌های پیش رو و بحران‌های جهانی مثل گرمایش جهانی حائز اهمیت است.

■ دکتر سلطانه راضیه

(استاد دانشکده جامعه‌شناسی)

باید بازنگری در برابری جنسیتی و بازنمایی نقش زنان در دولت، فرصت‌های برابر ایجاد کرده و فرهنگ برابری جنسیتی را گسترش داد. پژوهشگران باید نقش زنان در رهبری سیاسی بنگلادش را بررسی کردند.

منطقه، نگرانی آن از برهم خوردن توازن قدرت در جنوب آسیا و مقابله با تأثیرگذاری چین است. با افزایش رقابت میان آمریکا و چین، ایالات متحده بدنبال تثبیت هند بعنوان رهبر منطقه‌ی ماست.

■ دکتر محمد اوهید و جامان معین

(استاد دانشکده مطالعات جهان و حکمرانی)

این انقلاب فرصتی را برای ایجاد تغییر و رفع تبعیض‌ها در اختیار بنگلادش قرار داده است. بر سر کار آمدن دکتر محمد یونس نشان‌دهنده تغییر به سمت شناخته‌شدگی در جهان، اعتبار بیشتر و ورود به مرحله‌ای جدید برای دولت است. اعتراضات اخیر نشان‌دهنده تمایل ملت بنگلادش به بازگرداندن دموکراسی و رعایت حقوق بشر در دولت، پس از سال‌ها سلطه‌گرایی و سرکوب سیاسی است. انقلاب جدید بنگلادش فرصتی برای تقویت روابط با غرب در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی و مشارکت‌های بین‌المللی است.

غرب آسیا-شرق آسیا، شباهت ها و منافع مشترک

نشست غرب آسیا-شرق آسیا، شباهت ها و منافع مشترک برگزار شد.

برخلاف سایر قاره ها، کشورهای آسیایی نتوانسته اند یک چتر نهادی برای همکاری های چند جانبه شکل بدهند. فکر می کنم کماکان عنصر فرهنگ و تمدن می تواند این کشورها را به یکدیگر نزدیک تر سازد.

دکتر ماندانا تیشه یار

(استادیار دانشگاه علامه طباطبائی)

دانشگاهیان ایران و ویتنام رویکرد مشابهی به سیاست، قدرت، جهانی سازی و نقش ملت های آسیایی در بازسازی هویت خود و محافظت از ارزش ها و سنن خود در جهان دارند.

افزایش همکاری های علمی، سیاسی و فرهنگی بین دو کشور منوط به افزایش شناخت دوجانبه است.

فضای مجازی می تواند بستر مناسبی برای آشنایی نخبگان و دانشمندان دو کشور و ایجاد گفت و گو بشردوستانه مشترک در چارچوب ارزش های فرهنگی آسیا باشد.

همه ی ملت های آزادی خواه در برابر فجایع انسانی و نسل کشی در غزه مسئولیت دارند. وجود اراده ی سیاسی، شرط لازم برای مقابله با مشکلات در تبادلات مالی است. بازنگری در شرایط و فرآیندهای صدور ویزا، گام حداقلی در تسهیل روابط است.

مجید افشانی

(مدیر گروه بین الملل اندیشکده حکمرانی شریف)

انتظار می رود همه ی ملت های آزادی خواه از جمله ویتنامی ها، نقش خود را در برابر نسل کشی و فاجعه ی انسانی در غزه ایفا کنند. پیمایش های ما در اندیشکده نشان داده است یکی از موانع اصلی گسترش روابط دوجانبه، ناکافی بودن فهم مشترک و گفتگوی مستمر در لایه ی نخبگان است.

با فرامرز شدن مسائل حکمرانی، همکاری های بین المللی بیش از همیشه ضرورت پیدا کرده است. تنها عزم و اراده ی سیاسی است که می تواند موانع همکاری را از میان بردارد.

■ دکتر مجتبی حسینی فهرجی

(پژوهشگر ارشد اندیشکده حکمرانی شریف)

محور مقاومت عنصر اصلی قدرت نرم و سیاست خارجی ایران است. گفتمان محور مقاومت و رای ارزش های دینی، افراد را از گروه های مختلف حول یک هدف مشترک اخلاقی و بعضا کارکردی جمع کرده است.

■ فام نگوک توی

(مدرس دانشگاه ملی ویتنام)

مردم ایران و ویتنام در میهن پرستی و ملی گرایی به یکدیگر شباهت دارند. حوزه هایی مثل فرهنگ، تحصیل و گردشگری فرصت های مناسبی برای افزایش همکاری های بین دو کشور هستند.

■ دکتر محمد صادق امامیان

(هم بنیانگذار و مشاور ارشد اندیشکده حکمرانی شریف)

این میزگرد گام مثبتی در جهت افزایش دیپلماسی نخبگانی بین دو کشور است. توسعه اقتصادی ویتنام، تجربه ی مقاومت مردمی و نسبت امروز سیاست خارجی ویتنام با آمریکا می توانند در جلسات آینده مورد گفتگو قرار گیرد.

■ فان آن سان

(رئیس اتحادیه دوستی ویتنام)

ویتنام و ایران شباهت ها و اهداف مشترک بسیاری در توسعه ملی دارند. هر دو کشور علاقمند به افزایش همکاری ها در حوزه های سیاسی، فرهنگی، علمی-آموزشی، و اقتصادی هستند و اتحادیه دوستی ویتنام از تقویت روابط بین دو کشور حمایت خواهد کرد. در آینده میزگردهای بیشتری بین اتحادیه دوستی ویتنام و اندیشکده حکمرانی شریف با هدف تعمیق درک متقابل بین نخبگان شکل خواهد گرفت.

■ انگویان کوانگ خای

(مدیر کل اسبق غرب آسیا و شمال آفریقای وزارت امور

خارجة ویتنام)

ایران ظرفیت بسیاری برای صادرات به ویتنام دارد؛ از زمان آغاز روابط دیپلماتیک بین ایران و ویتنام در ۱۹۷۳، تفاهم نامه های کشاورزی، فناوری، علمی، فرهنگی و اقتصادی متعددی بین دو کشور منعقد شده است. با وجود سطح خوب روابط سیاسی، همکاری اقتصادی بین دو کشور تقویت نشده است و باید راه حلی برای موانع تجارت بین دو کشور پیدا کنیم.

■ دکتر حمزه صفوی

(عضو هیأت علمی دانشگاه تهران)

باید برای تسهیل تبادلات مالی بین دو کشور، جایگزینی برای سوئیفت پیدا کرد.

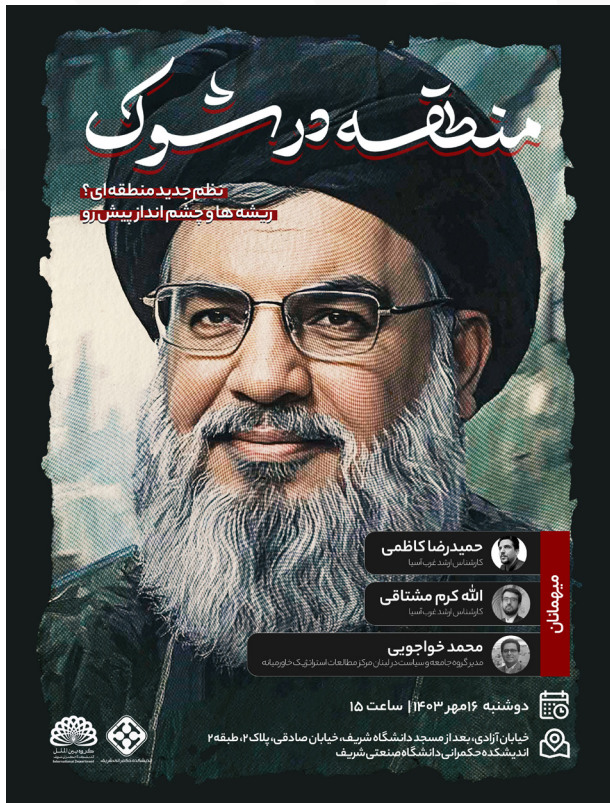
برای تقویت روابط تجاری و دانشگاهی بین دو کشور، سیاست های مربوط به دریافت ویزا نیازمند بازنگری است. در رسانه های غربی تصویر نادرستی از کشورهای خاور میانه، از جمله ایران، ارائه می شود. چنین کشورهایی باید از طریق منابع و رسانه های داخلی شناخته شوند.

■ لی فوک مین

(مدیر سابق مؤسسه مطالعات غرب آسیا و آفریقا در ویتنام)

یکپارچگی عمیق تر منطقه ای در شرایط فعلی می تواند منجر به ایجاد پتانسیل های مهمی برای تقویت روابط بین ایران و ویتنام شود. صنعت حلال، پتانسیل روزافزونی برای همکاری اقتصادی بین دو کشور دارد.

منطقه در شوک

ریشه‌ها و چشم‌انداز پیش‌رو

■ نشست «منطقه در شوک» به بررسی ریشه‌ها و چشم‌انداز پیش‌رو در نظم جدید منطقه‌ای از سه منظر متفاوت کارشناسان امور بین‌المللی پرداخت.

محمد خواجهویی، مدیر گروه مرکز مطالعات استراتژیک خاورمیانه؛ الله‌کرم مشتاقی و حمیدرضا کاظمی، کارشناسان ارشد غرب آسیا میهمانان گروه بین‌الملل اندیشکده حکمرانی شریف به تحلیل و بررسی وجوه مختلف عملیات ۷ اکتبر و پیامدهای آن در منطقه پرداختند.

در این نشست محمد خواجهویی، به فهم چرایی این عملیات و تاثیرات آن پرداخت و اظهار داشت: «پروژه‌ی اسرائیل، پروژه‌ی مرگ تدریجی فلسطین است و به‌ویژه جریان راست‌گرای رژیم صهیونیستی، آن را به‌صورت جدی پیگیری می‌کند.

مدیر گروه مرکز مطالعات استراتژیک خاورمیانه، در بخش دیگری از سخنان خود، طوفان الاقصی را ضربه‌ی اساسی به اسرائیل، عنوان نمود و تصریح کرد که آنها نه تنها به دنبال جبران این ضربه حماس هستند، بلکه قصد دارند چند گام نیز به جلو بروند و پس از ۷ اکتبر، بسیاری از داشته‌های مقاومت را از بین ببرند

و هنوز هم این دست‌آورد را نتوانسته‌اند تثبیت کنند و امنیت را به مناطق اشغالی برگردانند.

دیگر سخنران این نشست، الله‌کرم مشتاقی، بیان داشت: اگر اسرائیل درمانده نبود، خودش را وارد جنگ کلان‌تری نمی‌کرد. پس نباید ترس و هراس از جنگی که صهیونیست می‌خواهد ایجاد کند را جدی بگیریم و در «تله‌ی جنگ» آنها محصور نشویم.

مشتاقی افزود: کارکرد و تاثیر لبنان، یمن، عراق و ایران، ناظر بر این نبوده که غزه شرایط بهتری پیدا کند، بلکه هدف آن بوده که اسرائیل نیروهایش را یک جا و در غزه صرف نکند. از این سونیز، طوفان الاقصی سبب شد تا محور مقاومت به سبک جدیدی از مقاومت دست یابد و همه‌ی اضلاع آن هماهنگ‌تر پیش روند.

کارشناس ارشد غرب آسیا در مورد طرح‌های خاورمیانه‌ای آمریکان نیز اظهار داشت: باید کاری کنیم که ملاحظات و

کاظمی در ادامه سخنان خود در مورد دیگر مسائل منطقه در سطوح اجتماعی و سیاسی نیز اضافه کرد: مادر خاورمیانه با پدیده‌ی عدم توازن اجتماعی و اقتصادی روبرو هستیم و نیروهای محروم از جهانی‌سازی رادر حال حاضر مشاهده می‌کنیم.

کارشناس ارشد غرب آسیا در مورد فضای سیاسی به وجود آمده بیان داشت: «در علوم انسانی، تحلیل قطعی وجود ندارد و ما هیچ‌گاه از قطعیت سخن نمی‌گوییم و به نظر من در فضای سیاسی، دست‌کم تا ۶ ماه آینده، طرح سیاسی وجود ندارد.»

طراحی‌های خاورمیانه‌ای آمریکا، تحت تاثیرکنش‌های ما قرار گیرد و قدرت تعیین‌کننده‌ی خود در مسائل خاورمیانه را به آنها نشان دهیم.

حمیدرضا کاظمی، سخنان سوم این نشست؛ در ابتدا درباره‌ی تحلیل مشتاقی در بحث «تله‌ی جنگ» تاکید کرد: «تله‌ی جنگ یک مفهوم انتزاعی است و ساختارها آن را به ماتحمیل می‌کنند. ما دوده‌هاست که درون این وضعیت هستیم.

ایشان افزود: در منطقه، دیگر هیچ مبنا و راهکار سیاسی، برای برون‌رفت از این وضعیت وجود ندارد و در نتیجه آّبستن تحولات است. این تحولات نیز نتیجه‌ی همه‌ی فشارهای از سال ۲۰۱۶ به بعد و بسته شدن همه راهکارهای سیاسی توسط صهیونیست‌ها برای رهایی خاورمیانه از چنین وضعیتی است.

INDIA-IRAN

Bilateral relations Challenges and Opportunities

13:00 Tehran time
15:00 New Delhi time

September 10

روابط دوجانبه ایران و هند؛ چالش‌ها و فرصت‌ها

ملی‌گرایی است که سیاست‌های ما را تعیین می‌کند. ما اجازه نفوذ قدرتها در تمایلات و تصمیمات ملی مان را نداده ایم و نخواهیم داد.

■ پانکاج ساران

(معاون اسبق مشاور امنیت ملی هند)

هند در حال تغییرات سیاسی و اجتماعی، در مسیر بازیابی هویت پیشااستعماری خود است. رابطه روسیه و غرب هرگز مثل قبل نمی‌شود و شاهد نزدیکی بیشتر مسکو به پکن خواهیم بود.

در تحولات اخیر روسیه-اوکراین نیز منطقه‌ی غرب آسیا، با پدیده‌ی تسلیحاتی کردن همه ابزارها مواجه هست. در این شرایط سازمان ملل متحد و دیگر سازمان‌های بین‌المللی توانایی رویارویی با چالش‌های چندبعدی را ندارند.

■ وزیر امور خارجه سابق هند در نشست «روابط دوجانبه ایران و هند؛ چالش‌ها و فرصت‌ها» بیان داشت: اعتباری برای سازمان ملل باقی نمانده است.

■ دکتر منوچهر متکی

(وزیر اسبق امور خارجه و عضو کمیسیون اقتصادی

مجلس شورای اسلامی)

دو مؤلفه مهم برای بهبود واقعی روابط میان کشورها؛ اراده سیاسی سران و فرصت دیدارهای رسمی است. اگر بخواهیم رابطه بین دو کشور واقعا تقویت شود، باید اراده سیاسی تصمیم‌گیرندگان، سیاستمداران و رهبران را تقویت کنیم.

■ مباحثر جاوید اکبر

(وزیر اسبق امور خارجه هند)

جنگ مرز ندارد. مثلاً اثرات جنگی که در اوکراین ادامه دارد، در کشور و سیاست مانیز تأثیرگذار است و همه درگیر این جنگ هستند. قرن ۲۱، قرن هژمونی نیست؛ جنگ تنها ابزاری برای هژمون است و نه راه حل. این

■ دکتر علیرضا میریوسفی

(دیپلمات ارشد و کارشناس مسائل هند)

رابطه ایران و هندوستان سه محور اساسی دارد: انرژی، اتصالات و تجارت. این محورها بعد از ۲۰۱۸ افت کرده و باید تقویت شود. هر دو بحران روسیه-اوکراین و جنگ رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه می‌توانند به بهانه‌هایی برای تقویت روابط ایران و هند منجر شوند. اراده سیاسی سران دو کشور باید پشتوانه مدل جدید همکاری میان تهران و دهلی نو قرار گیرد.

■ قدم دارمندرا

(سفیر سابق هند در ج.ا.ایران)

سیاست مستقل هند کاملاً مشخص است. روابط دوجانبه هند و ایران، علی‌رغم تمام تفاوت‌ها و دوستانه باقی مانده است. ما توافق‌های مشترک زیادی داریم؛ برای مثال، علی‌رغم مخالفت قدرت‌ها، پروژه‌هایی مثل پروژه بندر چابهار در دست اقدام است. فعالیت بیشتر اتاق‌های بازرگانی دو کشور در شناساندن ظرفیت‌های همکاری ضرورت دارد.

تحولات غزه و تغییر نظام محاسباتی ایران

«وفاق سیاسی» کم نظیری در تهران بر ضرورت «پاسخ قدرتمندانه» به رژیم صهیونیستی قابل مشاهده است. نتانیا هو و حامیانش در دولت پنهان و «مجتمع نظامی-امنیتی» آمریکا، مسئول «تشدید منطقه ای» هستند و باید هزینه آن را پرداخت کنند.

■ جهت مشاهده مصاحبه [اینجا](#) کلیک کنید.

■ **سید محمد صادق امامیان، هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر و هم بنیان گذار اندیشکده حکمرانی شریف در میزگرد «غزه» شبکه الجزیره با حضور دکتر استفاین هایز از واشنگتن، دکتر محمد هلسه عنوان داشت:**

رفتار تجاوزگرانه رژیم صهیونیستی باعث «تغییر در نظام محاسباتی» تهران شده است. در ماه های اخیر، آقای نتانیا هو بعنوان یک بازیگر «غیر عقلانی» غیر قابل کنترل عمل می کند که رفتار او نه تنها مبتنی بر «منافع شخصی» و نه حتی منافع ملی رژیم صهیونیستی قابل تفسیر است.

رفتار تجاوزگرانه رژیم صهیونیستی باعث «تغییر در نظام محاسباتی» تهران شده است بنحوی که تهران حاضر است برای رسیدن به «صلح بلند مدت»، ریسک های مترتب بر «جنگ منطقه ای» ناخواسته احتمالی را بپذیرد.

دکتر حسن فرطوسی به عنوان دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو تعیین شد.

تدریس درس‌های مختلف از جمله «دیپلماسی فرهنگی و صلح‌سازی»، «دیپلماسی تجاری و صلح‌سازی» می‌پردازد. وی علاوه بر این سابقه تدریس در دانشگاه لوئیس (Luiss University)، عضویت در هیأت تحریریه و داوری مجله JEHE Globethics Geneva ژنو و عضویت در هیأت داوران فصلنامه علمی-پژوهشی مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی را در کارنامه خود دارد.

ضمناً، بدین وسیله از زحمات ارزشمند جناب آقای دکتر علی اکبر متکان در مدت تصدی‌گری این مسئولیت، کمال تشکر و قدردانی خود را ابراز می‌نماید.

■ اندیشکده حکمرانی شریف، انتصاب به جا و شایسته جناب آقای دکتر حسن فرطوسی مشاور محترم این مجموعه را به عنوان دبیرکل کمیسیون ملی یونسکو-ایران تبریک عرض می‌نماید و سربلندی ایشان را از درگاه خداوند منان مسئلت دارد.

حسن فرطوسی ریاست موسسه تنوع فرهنگی و توسعه پایدار برای صلح در سوئیس را بر عهده داشته و به عنوان مشاور دبیرکل کمیسیون یونسکو در تهران و مدیر فرهنگ و ارتباطات دفتر منطقه‌ای سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی اسلامی (ISESCO) در تهران فعالیت کرده است. فرطوسی متولد خرمشهر، ۴۶ ساله و به زبان‌های عربی، انگلیسی و فرانسه تسلط دارد.

■ وی عضو هیأت علمی در مؤسسه تجارت جهانی دانشگاه برن سوئیس (از سال ۱۳۹۸) است. او همچنین در دانشگاه «مدرسه دیپلماسی و روابط بین‌الملل ژنو» (GSD) به عنوان استاد مدعو به

جایزه فناوری و حکمرانی دکتر روستا آزاد

جایزه فناوری و حکمرانی دکتر روستا آزاد

نگاهی به عملکرد دبیرخانه جایزه روستا آزاد

تهیه هویت بصری جایزه، ایجاد وبسایت و تهیه کتابچه معرفی جایزه از اقدامات اولیه‌ای بود که در دستور کار قرار گرفت. قبل از انتشار فراخوان، سند داوری شامل شرایط نامزدهای جایزه، نهادهای نامزدکننده، فرایند و فلوچارت ارزیابی آثار، شاخص‌های آگانه داوری و نحوه ارسال آثار، مدون شد.

شاخص‌های داوری آثار شامل شفاف‌سازی و پاسخ‌گویی، خدمت‌رسانی عمومی‌گسترده، مشروعیت و وفاق اجتماعی، نفوذ و رقابت‌پذیری بین‌المللی، پایدارسازی و تثبیت نهادی، کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری، نوآوری، خلاقیت و تحول‌آفرینی، مردمی‌سازی و جلب مشارکت عمومی، اقتدارآفرینی، اثربخشی و کارایی، عدالت محوری و الگوی ایرانی اسلامی است. زیرساخت‌های اولیه آماده شد و فراخوان جایزه به بیش از ۵ هزار دانشگاه، موسسات ارتباطات بین‌الملل، سازمان‌های دولتی و خصوصی، شرکت‌های فناوری و دانش‌بنیان، موسسات فرهنگی و فعالان حوزه حکمرانی و فناوری ارسال شد.

طی مدت فراخوان، ۲۶۶ نامزد در کمیته‌های ۴ گانه جایزه معرفی و مورد بررسی قرار گرفت. ۱۲۲ نامزد از مرحله ارزیابی اولیه عبور کردند. ۶۲ نامزد در مرحله ارزیابی ثانویه

دبیرخانه جایزه فناوری و حکمرانی روستا آزاد پس از معرفی جایزه روستا آزاد در نخستین دوره همایش «دانشگاه و حکمرانی» از مهرماه ۱۴۰۲ آغاز به کار کرد.

■ به گزارش دبیرخانه جایزه فناوری و حکمرانی روستا آزاد، جایزه فناوری و حکمرانی روستا آزاد، در چهار محور «فناوری حکمرانی»، «فرهنگ حکمرانی»، «دیپلماسی نخبگانی» و «نوآوری سیاسی» اعطای می‌شود.

دبیرخانه اولین دوره اعطای جایزه فناوری و حکمرانی روستا آزاد همزمان با مراسم اولین سالگرد زنده‌یاد دکتر رضا روستا آزاد در دانشگاه صنعتی شریف از مهرماه سال ۱۴۰۲ و به ریاست معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری در اندیشکده حکمرانی شریف تشکیل شد.

جایزه فناوری و حکمرانی روستا آزاد با هدف ارتقای کیفیت حکمرانی ایرانی در تقاطع حکمرانی با فناوری، نوآوری، فرهنگ و دیپلماسی شکل گرفت و با مطالعه‌ای که روی جوایز مشابه در داخل و خارج از کشور شد، زمان‌بندی جایزه، نظام داوری آثار و برنامه رسانه‌ای تدوین شد.

جایزه روستا آزاد بر پایه کمک حامیانی شکل گرفته است که از ابتدای مسیر همراه ما بوده اند و با حمایت مادی و معنوی خود در ارتقای عرصه حکمرانی و نامی ماندگار از زنده یاد دکتر روستا آزاد، موثر بوده اند.

حامیان اولین دوره جایزه شامل معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری، بنیاد ملی نخبگان، بنیاد ملی علم ایران، کمیسیون ملی یونسکو، ایستگاه نوآوری شریف، پژوهشکده شهید رضایی، شرکت آتیه پردازان ظهور شریف و بنیاد رهپویان گام دوم انقلاب اسلامی است.

انتخاب شدند و برای آنها پرونده تشکیل شد. در نهایت ۲۰ نامزد به مرحله نهایی راه یافتند و ۵ برگزیده انتخاب شدند. برگزاری ۳ نشست شورای سیاست گذاری، ۲ نشست کمیته علمی و ۹ نشست کمیته تخصصی جهت تصویب موضوعات و بررسی نامزدها برگزار شد.

معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دانشگاه صنعتی شریف، سازمان تبلیغات اسلامی، صندوق نوآوری و شکوفایی، معاونت راهبردی ریاست جمهوری، مجمع تشخیص مصلحت نظام و اندیشکده حکمرانی شریف از اعضای حقوقی شورای سیاست گذاری هستند که به همراه اعضای حقیقی، سیاست ها و راهبردهای جایزه را در گام آغازین، بنانهادند.

محتوای اطلاع رسانی در کانال های رسمی جایزه در فضای مجازی از طریق سکویای بله، ایتا، تلگرام و اینستاگرام طی این مدت منتشر شده و بیش از ۱۰۰ انعکاس خبری در رسانه های جمعی داشته است.

انتشارات

قمار ژئوپلیتیک رژیم صهیونیستی مستلزم مقابله باریسک بالا است

Establishment) رژیم صهیونیستی می‌تواند این کارکرد را داشته باشد. اسرائیل قمار سنگینی کرده است که تشدید تنش در غرب آسیا نتیجه مطلوبی برایش خواهد داشت. محور مقاومت نیز آماده پذیرش ریسک‌های سنگین هستند و به این نتیجه رسیده‌اند که صلح، تنها بایک پاسخ سنگین و دقیق امکان پذیر است. در این یادداشت با بررسی اینکه چرا نتانیا هو تصمیم به ترور اسماعیل هنیه در تهران گرفت، به تحلیل وضعیت موجود و پاسخ متناسب ایران و محور مقاومت پرداخته شده است.

■ متن کامل یادداشت را در [The Cradle](#) بخوانید.

علی صالحیان

پژوهشگر ارشد گروه بین‌الملل اندیشکده حکمرانی شریف

■ علی صالحیان، پژوهشگر ارشد گروه بین‌الملل اندیشکده حکمرانی شریف در the print یادداشتی با عنوان «قمار ژئوپلیتیک رژیم صهیونیستی مستلزم مقابله باریسک بالا است» نوشت. گزیده‌ای از این متن در زیر آمده است:

رژیم صهیونیستی پس از ضربه هفتم اکتبر، بازیگری است که با تهدید وجودی مواجه شده است لذا ظرفیت پذیرش سطح بالاتری از ریسک را دارد. حمله به سفارت ایران در دمشق از همین منظر قابل تحلیل بوده است.

در نظام تصمیم‌سازی رژیم، دو عامل می‌تواند سطح عقلانیت را افزایش یا سطح پذیرش ریسک راکاهش دهد و دست راستی‌های رژیم را کنترل کند. نخست امریکا و دوم دولت عمیق (Deep State)

بیم و امید به رونق دیپلماسی نخبگانی در دولت چهاردهم

انحصارگرایی دیوانسالاران بالای جان دیپلماسی نخبگانی

مجید افشانی

مدیر گروه بین‌الملل اندیشکده حکمرانی شریف

اسناد محرمانه ویکی لیکس نشان می‌دهد عراقچی در ظرفیت فردی، درک لازم از کارکردهای دیپلماسی نخبگانی را ندارد اما باید دید که آیا او می‌تواند بدنه‌ی قدیمی‌ترین دستگاه دیوان‌سالاری کشور را برای پیشبرد دیپلماسی نخبگانی با خود همراه سازد یا خیر؟

■ متن کامل یادداشت را در [اقتصاد آنلاین](#) بخوانید.

■ عوامل متعددی می‌تواند تبیین‌کننده وضع وزارت امور خارجه باشد که یکی از آن‌ها، عدم استفاده‌ی با برنامه و نظام‌مند از دیپلماسی نخبگانی است. در یکی از بندهای برنامه وزیر دولت چهاردهم برای وزارت امور خارجه، **توجه ویژه به دیپلماسی نخبگانی** مورد تأکید قرار گرفته است.

■ دستگاه دیپلماسی هر چقدر هم که بخواهد از ورود سایر بازیگران به دژ دیپلماسی جلوگیری کند، در دنیای تغییر یافته‌ی امروز گزینه‌ی دیگری جز **حمایت از کنشگران غیردولتی** نخواهد یافت. در غیر این صورت با **خود تحریمی**، دست خود را از ابزارهای ضروری دیپلماسی نوین تهی می‌کند و با کاهش بهره‌وری بر هزینه‌های خود می‌افزاید.

■ **امیدواری به رونق دیپلماسی نخبگانی؛ بررسی**

عوامل همگرایی بریکس، مسیر پیش رو

چالش‌ها و فرصت‌ها

علی صالحیان

پژوهشگر ارشد گروه بین‌الملل اندیشکده حکمرانی شریف

- استفاده ابزاری از همه چیز یا Weaponizing of every thing
- شکست ساز و کارهای سنتی چندجانبه‌گرایی
- ظهور تهدیدات فراملی
- از بین تهدیدات مشترکی که امکان همکاری بین کشورهای بریکس را دارد می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
  ۱. تهدیدات جهانی و فراملی (بیماری‌های واگیر، فضای مجازی)
  ۲. مخاطرات دستورکارهای غربی در حوزه فرهنگ علیه هویت‌های غیر غربی
  ۳. اختلال در عرصه تجارت جهانی با اعمال تعرفه یا تحریم یا محدودیت صادرات و انتقال برخی کالاها
  ۴. ایجاد ائتلاف‌های امنیتی غربی علیه قدرت‌های غیر غربی در غرب آسیا و اروپا و جنوب شرق آسیا
- متن کامل یادداشت رادر [خبرگزاری ایزوستیا \(IZ\)](#) روسیه بخوانید.

بریکس یا بریکس پلاس، واژه‌هایی هستند که اخیراً در رسانه‌ها و جامعه کارشناسان بیشتر برای توصیف روند اتحاد قدرت‌های جنوب جهانی استفاده می‌شوند. از زمان اولین نشست سران در روسیه در سال ۲۰۰۹، وضعیت بین المللی به طرز چشمگیری تغییر کرده است. نشست سران کشورهای عضو بریکس که روزهای آینده در کازان برگزار خواهد شد، چگونگی توسعه بیشتر این گروه را تعیین خواهد کرد. شعار ریاست روسیه در این گروه «تقویت چندجانبه‌گرایی برای توسعه و امنیت عادلانه جهانی» است.

- حداقل پنج عامل رami توان نام برد که بر نزدیک شدن کشورهای غیر غربی بریکس تأثیر می‌گذارد:

- ظهور قدرت‌های جدیدی Rise of the Rest
- افول غرب یا Westlessness

BRICS 20

RUSSIA 24

امنیت‌زدگی در برابر سیاست‌زدگی موضوع هسته‌ای ایران

مقایسه نظام مشورتی سیاست خارجی در ایران و آمریکا

در طرف مقابل رویکرد امنیتی به موضوع هسته‌ای در ایران، استفاده از تمام ظرفیت نهادهای مشورتی دولتی و غیردولتی را با چالش مواجه ساخته است. در عین حال ساختار سیاست‌گذاری کلان با مقاومت در برابر سیاست‌زدگی، به دنبال پیوستگی و استمرار سیاست‌های کلی خارجی است.

این بررسی نشان می‌دهد نظام‌های مشاوره سیاست خارجی ایران و آمریکا علی‌رغم تفاوت‌های جدی، در اثر روندهای جهانی بیش از پیش شبیه یکدیگر شده‌اند.

■ برای دریافت مقاله [اینجا](#) کلیک کنید.

■ مقاله علمی-پژوهشی مجید افشانی و سید محمدصادق امامیان، به ترتیب مدیر گروه بین‌الملل، و هم‌بنیانگذار/مشاور ارشد اندیشکده حکمرانی شریف، در ژورنال Middle East Review of Public Policy and Administration به چاپ رسید.

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد نظام مشاوره سیاستی در آمریکا با بهره‌گیری از اندیشکده‌های متعدد غیردولتی، نه تنها پیشنهادهای برای این موضوع چالشی و بحث‌برانگیز ارائه می‌دهد بلکه نسل نوین این نهادها در اجرای سیاست‌ها نیز مشارکت و همکاری می‌کنند.

سیاست‌زدگی بیش از اندازه در کنار نفوذ لابی سایر کشورها در نظام مشورتی، سبب ناپایداری و تزلزل سیاست خارجی آمریکا در موضوع هسته‌ای شده است.

تنظیم بازدارندگی

علی صالحیان

پژوهشگر ارشد گروه بین الملل اندیشکده حکمرانی شریف

■ علی صالحیان، پژوهشگر ارشد گروه مطالعات بین الملل اندیشکده حکمرانی شریف در روزنامه فرهیختگان نوشت:

یکی از پر تکرار ترین واژه های تحلیل گران در ایام اخیر بحث بازدارندگی است. بازدارندگی که در ادبیات جرم شناسی هم استفاده می شود، یک مفهوم راهبردی است که هدف آن جلوگیری از انجام اقدامات نامطلوب به ویژه تهاجم نظامی توسط دشمنان است. بازدارندگی بر اساس این اصل عمل می کند که هزینه های چنین اقداماتی بیشتر از منافع احتمالی برای دشمن است و در نتیجه آنها را از ادامه کار منصرف می کند.

جمهوری اسلامی ایران با توجه به تجربه مهم جنگ تحمیلی سیاست های امنیتی دفاعی خود را شکل داده است. از آنجاکه ایران به دلایلی مانند تحریم و ظرفیت محدود اقتصادی، امکان سرمایه گذاری معنادار در

حوزه ابزار های دفاعی سنتی مانند هواپیمای جنگنده یا ناو هواپیمابر برای رسیدن به بازدارندگی متقارن، نداشته است. راهکار ایران، حسب ظرفیت های خود، تمرکز بر توسعه نوعی از بازدارندگی نامتقارن بوده است. این نامتقارن بودن یعنی سطح توانایی کشور با دشمنش غیر مشابه و غیر هم تراز است اما با کسب توانایی خاصی، امکان ضربه زدن معنادار به دشمن دارد. حاصل این راهبرد بازدارندگی غیر متقارن توسعه ابزار هایی مانند پهپاد، موشک و قایق های تندرو بوده است.

■ متن کامل یادداشت را در [روزنامه فرهیختگان](#) بخوانید.

حرفه و سیاست؛ دو مسیر متفاوت در حکمرانی

بنابراین ضرورتاً افرادی در این جایگاه اشتغال دارند که انگیزه سیاسی برای خدمات دهی ویژه به برخی اقشار ندارند و کارکرد آنها نه در لایه راهبردی که در لایه عملیات است.

پست سیاسی در کشور دارای مصادیق گسترده و به شکل قدر متیقن مشتمل بر ۳۵۰۰ عنوان شغلی است که عدم توجه قانونگذار به تعریف و تعیین مصادیق و ضوابط ارتقای شغلی این بخش، بستر ساز بر خوردهای سلیقه‌ای و جناحی و سیاست زدگی نظام مدیریتی کشور شده است.

علی‌رغم تصمیم‌گیری این مشاغل در حوزه‌های مهم، تخصصی و اثرگذار بر نظام حکمرانی و آینده کشور، ناهمگونی و فراز و فرود تاریخی در قابلیت مدیران سیاسی، تطور بالای این مدیران در چرخش دولت‌ها، ساز و کار ارزیابی و انتخاب نامشخص و نرخ قابل توجه تخلفات و پرونده‌های قضایی این لایه در کنار فقدان ساز و کار آموزش و توانمندسازی تشکیلاتی، حافظه سیاسی، فرآیند یادگیری و انتقال تجربه و ساز و کار جایگزینی و انتقال بین نسلی در جریان‌های سیاسی و نهادهای تربیت‌کننده نیروی سیاسی از آسیب‌های جدی عدم برنامه‌ریزی بلندمدت در حوزه پست‌های سیاسی است.

- برای دریافت متن کامل یادداشت به سایت خبری **روزنامه فرهیختگان** مراجعه کنید.

عاطفه مرادی اسلامی

مشاور گروه پالیمان اندیشکده حکمرانی شریف

جابه‌جایی مدیران با تغییر دولت‌ها، از مسائل جدی کشور در حوزه حکمرانی اداری بوده و در ادوار مختلف، دولت‌ها رویه و سنت‌های متفاوتی را در زمینه به‌کارگیری نیروهای سیاسی در ساختار اداری ایجاد کرده‌اند، هرچند آنچه مسبوق به سابقه است، اصل تغییرات فراگیر بوده که بعضاً از آن به عنوان نقل و انتقالات اتوبوسی تعبیر می‌شود.

قابل‌تأمل است که در کشورهای مختلف برای تامین دو هدف تقویت نظام بروکراتیک و درعین حال استفاده از خبرگان سیاسی خارج از دولت به جهت پیش‌رانی تحولات مدنظر کابینه، دودسته از مدیران را شناسایی و برای هر یک نظام جذب، ارزیابی و ارتقای اختصاصی طراحی می‌کنند ضرورت این تفکیک در کارویژه‌های متفاوت این دودسته مدیر نهفته است.

مدیریت حرفه‌ای با مفهوم و الزامات «خدمات عمومی» پیوند خورده؛ چراکه این مدیران با نظرات تخصصی خود در عین بی‌طرفی سیاسی خدمات عمومی مختلف را به شکل مستمر و بی‌وقفه به عموم شهروندان در چهارچوب مأموریت‌های اداری ارائه می‌دهند،

مدل شایستگی مدیران سیاسی در نظام ایران

حدیثه ربیعی

مدیر گروه پارلمان اندیشکده حکمرانی شریف

شبکه‌وار تبادلات بین‌المللی، دانش و مهارت‌های سیاسی-تشکیلاتی، دانش و توان مدیریت عمومی و مهارت و تسلط تخصصی. هر شاخص دارای زیرمؤلفه‌های قابل سنجش است که در گزارشی کارشناسی تدوین شده‌اند.

استقرار شاخص‌های شایستگی مدیران سیاسی، فراتر از یک ابتکار عمل، یک ضرورت حیاتی برای بازگرداندن اعتماد و امید به جامعه ایران است. با این اقدام، دولت‌ها نه تنها می‌توانند سطح مدیریتی کابینه خود را ارتقا دهند، بلکه گامی بلند در جهت همبستگی ملی، تقویت نظام حکمرانی و حرفه‌ای شدن امر سیاست در کشور برمی‌دارند.

■ برای دریافت متن کامل یادداشت به سایت **روزنامه فرهیختگان** مراجعه کنید.

با وجود اهمیت بی‌بدیل مدیران سیاسی در نظام حکمرانی کشور و هدایت ماشین سیاست و قدر متیقن ۳۵۰۰ مدیر سیاسی در هر دولت، تاکنون نه تعریفی جامع و نه شاخص‌های معینی برای سنجش شایستگی مدیران حاکمیتی و سیاسی تدوین شده است.

مدل شایستگی مدیران سیاسی (PECI)، نتیجه دو سال پژوهش متمرکز در اندیشکده حکمرانی شریف و به سفارش و راهبری مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری است.

این مدل با بررسی الگوهای شایستگی در نظام‌های سیاسی مختلف، منابع مختص نظام جمهوری اسلامی ایران، و مصاحبه با سیاستمداران دولت‌های مختلف، فعالین سیاسی و کارشناسان، هفت شاخص کلیدی را ارائه می‌دهد: الزامات فردی، الزامات اختصاصی ارزشی-حقوقی-مالی-امنیتی، مهارت‌های ارتباطی-رسانه‌ای،

۹ مهر ۱۴۰۳، ۱۵:۵۳

سیاست / سایر

اندیشکده حکمرانی شریف در واکنش به جنایات اسرائیل: عدم احیای بازدارندگی هزینه‌ها را برای محور مقاومت افزایش می‌دهد

حوزه برتری رژیم صهیونیستی با توجه به حمایت‌های بی دریغ کشورهای غربی و تخصص نیروهای آنان، عرصه امنیتی و نظامی به شکل کلاسیک است. پس جای تعجب نیست که توان ردیابی یا شناسایی برخی افراد و مکان‌های حساس را دارند. اما چه چیزی تغییر کرده است که امروز باید در سوگ از دست رفتن فرماندهان مقاومت بنشینیم؟

برای فهم این وضعیت و به دنبال آن تعبیه سیاست‌های صحیح باید به این نکات عنایت داشت که در عرصه تصمیم‌گیری رژیم صهیونیستی نسبت به محور مقاومت، این برداشت وجود دارد که وضعیت فعلی پس از شناسایی تهدید وجودی در پناه هفت اکتبر، وضعیت جنگی کامل است. لذا تقریباً از بسیاری از قواعد سنتی رژیم صهیونیستی در منازعات مانند عدم جنگ طولانی مدت و ترس از تلفات بالا گذر کرده است. اما این پیش فرض وضعیت جنگ کامل در ذهن تصمیم‌سازان فعلی رژیم صهیونیستی، به واسطه هزینه‌ها و ریسک اقدامات نظامی با تمامی ظرفیت و عدم پشتیبانی آمریکادر سال انتخابات به صورت تهاجمی از اسرائیل (حداقل تاکنون) موجب آن شده است که به جای جنگ تمام عیار عرصه نظامی، تمرکز جنگ رژیم صهیونیستی با محور مقاومت بیشتر در حوزه امنیتی یا ضربات موضعی باشد. این «جنگ تنظیم شده» (Calibrated war) به شکل عملیات‌های ویژه (عملیات مصیاف و حمله به تأسیسات سوریه)، ترور،

عدم احیای بازدارندگی هزینه‌ها را برای محور مقاومت افزایش می‌دهد

علی صالحیان

پژوهشگر ارشد گروه بین‌الملل اندیشکده حکمرانی شریف

■ علی صالحیان پژوهشگر ارشد گروه بین‌الملل اندیشکده حکمرانی شریف، در واکنش به جنایات اسرائیل یادداشتی را در خبرگزاری مهر منتشر کرد.

عدم احیای بازدارندگی، هزینه‌ها و شاید سطح این جنگ تنظیم شده را برای سایر محورهای مقاومت افزایش خواهد داد. منطقه غرب آسیا پس از عملیات طوفان الاقصی در وضعیت و سلسله تحولاتی افتاده است که به نظر می‌رسد وضعیت آن را به شکلی معنادار تغییر خواهد داد. در این سیر نقاط عطفی مانند حمله به سفارت ایران و شهادت سردار زاهدی، عملیات وعده صادق، شهادت اسماعیل هنیه و فواد شکر، عملیات اربعین و در نهایت شهادت ابو عقیل و سید حسن نصرالله عزیز قابل شناسایی است.

تا قبل از شهادت سید حسن، وضعیت بین محور مقاومت و رژیم صهیونیستی، نوعی جنگ کنترل شده بوده است. اساساً مثل بسیاری از مفاهیم علوم انسانی، آن هم در عصر حاضر به وضعیت ساده جنگ یا عدم منازعه و حتی صلح مواجه نیستیم. یعنی از جنگ تمام عیار تا عدم منازعه، طیفی از سطح و گستره منازعه‌فی‌ما بین است. وضعیت تا قبل از ترور ششم مهر، بین محور مقاومت و رژیم صهیونیستی، شدید تر از مشابه جنگ سرد بین آمریکا و شوروی بود، اما با جنگ داغ و تمام عیار نظامی نیز فاصله داشت.

جنگ تمام عیار تبدیل کرده است. پشتیبانی سایر اعضای مقاومت در این زمان ضروری است و یکی از عوامل ترس از قدرت این جبهه است. از همین رو است که راهبرد وحدت جبهه‌ها بیش از پیش بایستی در دستور کار قرار بگیرد. پشتیبانی همه جانبه و یکپارچه نظامی و به ویژه غیرنظامی از مردم لبنان امری ضروری است که سریعاً باید برای آن تعبیه ایجاد کرد و از ظرفیت‌های مردمی نیز استفاده نمود.

عدم احیای بازدارندگی، هزینه‌ها و شاید سطح این جنگ تنظیم شده را برای سایر محورهای مقاومت افزایش خواهد داد. لذا در کنار توجه بیش از پیش به موضوعات امنیتی، بایستی در سطح تصمیم‌گیری نتانیا هوو تیمش تأثیر گذاشته شود و دور یسک اقدامات آنان افزایش یابد. این مهم می‌تواند بابر جسته کردن مخاطرات در ذهن آمریکایی‌ها و فشار بر رژیم نیز اتفاق بیافتد. توانایی ضربه زدن توسط رژیم صهیونیستی وجود داشته و دارد، باید عزم آن را با افزایش مخاطرات آن و متحدانش به ویژه آمریکا از بین برد. این مهم با نشان دادن قدرت عیان شکل می‌گیرد. البته که در چپه فرصت تنظیم رفتار رژیم بدون ورود به جنگ، نامحدود نیست.

خرابکاری (انفجار پیجرها برای ضربه هدفمند به حزب الله و ارتباطات آن) و تخلیه توانایی‌های محور مقاومت (به شکل ضربه به خط پشتیبانی محور) است که توسط رژیم صهیونیستی در بالاترین سطح پیگیری می‌شود. البته که این نوع جنگ رژیم صهیونیستی به ویژه با اعضای مقاومت، می‌تواند حوزه‌های نظامی پررنگ‌تری پیدا کند. خواست اولیه رژیم از اتخاذ این راهبرد، خنثی سازی معنادار تهدید مقاومت حداقل در فلسطین و لبنان است، اما اگر راهبرد فعلی نتانیا هوو نتیجه ببیند، به تمامی عرصه جبهه مقاومت چه توسط خود رژیم و چه توسط آمریکاکشیده خواهد شد.

با در نظر داشتن موارد فوق به نظر می‌رسد، رژیم صهیونیستی توانایی ضربه زدن به ویژه در عرصه امنیتی را داشته و دارد. کما اینکه به نظر نمی‌رسد مثلاً امکان انفجار پیجرها به تازگی دست داده باشد، یا پایگاه سوریه به تازگی شناسایی شده باشد. اما چه عاملی از اتخاذ تصمیمات پر مخاطره و پر ریسکی توسط رژیم صهیونیستی جلوگیری می‌کرده است؟ هزینه آن. اگر این هزینه و به تعبیر دیگر بازدارندگی به صورت فعال وجود داشته باشد، رفتار رژیم را با استفاده از عواملی که خواستار جنگ تمام عیار نیستند کنترل و تنظیم خواهد کرد. لذا بازدارندگی بایستی در سطح تصمیم سازی رژیم صهیونیستی تأثیر بگذارد و اگر نه توانایی رژیم صهیونیستی به ویژه در عرصه‌های امنیتی و نظامی کلاسیک قابل توجه است.

باید این دقت را داشت که روزهاست از آستانه عدم منازعه بین رژیم صهیونیستی با محور مقاومت عبور کرده ایم. «تصمیم سازان محور مقاومت و به ویژه ایران باید این عنایت را داشته باشند که مادر وضعیت جنگ تنظیم شده با اسرائیل بودیم. لذا همان قدر که باید توجه به عدم گسترش جنگ و تله آن افتاد، نباید این تصور وجود داشته باشد که در وضعیت عدم منازعه و عادی در منطقه هستیم.» این قسمت که چند روز پیش از اتفاقات اخیر نوشته شده بود، بعد از شهادت سید حسن، تغییر کرده است و می‌توان گفت اقدام رژیم در پی عدم ترس از پاسخی متناسب، سطح جنگ کنترل شده را برهم زد و عملاً حداقل بالبنان، وضعیت را به صورت

شبکه تنظیم‌گران ایران

Iran Regulators Network (IRN)

هفدهمین شماره فصلنامه «تنظیم گفتار»

این شماره با عنوان «شبکه تنظیم‌گران ایران» به لزوم ایجاد شبکه تنظیم‌گران و بازآفرینی هویت جمعی و شخصیت حرفه‌ای نهادهای تنظیم‌گر در ایران پرداخته است.

در این شماره می‌خوانید:

- شبکه تنظیم‌گری؛ بازآفرینی هویت جمعی و شخصیت حرفه‌ای نهادهای تنظیم‌گر
- شبکه تنظیم‌گری؛ بستری برای تعامل، هم‌افزایی و ایجاد هویت حرفه‌ای مشترک میان تنظیم‌گران
- بررسی تجربیات جهانی در ایجاد شبکه‌های تنظیم‌گری
- مروری بر ضرورت‌ها و کارکردهای شبکه‌های تنظیم‌گری
- گزارش نشست تاسیس شبکه تنظیم‌گران ایران و....

جهت مطالعه این شماره از نشریه [کلیک](#) کنید.

اندیشکده
حکمرانی
شریف

www.gpptt.ir

تهران، خیابان آزادی، بعد از مسجد دانشگاه شریف، کوچه صادقی، پلاک ۲